

dertil, medens jeg ikke anser det for nogen heldig Foranstaltning, at der indsamles Penge rundt omkring i Landet til her i Kjøbenhavn at bygge Kirker for, som den største Del af Kjøbenhavnerne ikke en Gang vil have. Lad os i saa Henseende have lidt Taalmodighed og vente; der kan maaske blive bedre Tider og Stemningen blive anderledes, og naar den Tid kommer, ville Kjøbenhavnerne utvivlsomt selv finde, at det er rigtigt, at de selv betale deres Kirker. Altsaa, jeg kan give min Tilslutning til de Udtalelser, der ere komne frem om, at dette Lovforslag foreløbig ikke bør blive til Lov.

Trier: Dette Lovforslag er jo en Undtagelseslov for Kjøbenhavns Vedkommende. Jeg har ikke taget Ordet for, at man skulde gøre Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse til en Kirkerepræsentation, men vel ytret min Tvivl om, hvorvidt der var Anledning til at stille Kjøbenhavnerne under en Undtagelseslov, og spurgt, om ikke det naturlige vilde være at lade dem være samme Lovgivning underkastede som hele det øvrige Land. — Med Hensyn til Forstaaelsen af Christian den V.'s Danske Lov skal jeg naturligvis ikke benægte, at andre kunne have en anden Mening end jeg, uagtet det forekommer mig, at Lovens Ord ere tydelige nok. Men det kan paa den anden Side heller ikke være den højtærede Minister ukendt, at man i Administrationen for saa vidt har delt den Opfattelse, jeg her har gjort mig til Talsmand for, som man jo i flere Tilfælde, i Stedet for at ligne Penge til Opførelse af Kirker paa Sognemenighederne, har opført Kirker for et Laan, for saa, naar Kirken stod der, at lade den som bestaaende Kirke komme ud af denne sin Gæld gennem en saadan Ligning. Dette er en Anerkendelse af, at Christian den V.'s Lov ikke hjemler en Ligning i Anledning af ny Kirkers Opførelse, men vel en Paaligning for at hjælpe bestaaende Kirker.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Sthyr): Jeg maa maaske først svare paa den sidste Udtalelse. Jeg vil dertil sige, at jeg jo heller ikke siger andet, end at jeg deler den Opfattelse, som hidtil har været den almindelige. Jeg ved selvfølgelig godt, hvorledes Christian V.'s danske Lov er bleven benyttet, og jeg ved, at den Brug, som er bleven gjort af den, ogsaa er bleven forsvaret som juridisk berettiget. — Over for det ærede Medlem for Bornholms 2den Valgkreds (N. I. Jen-

sen) skal jeg sige, at der er adskilligt af det, han sagde, som jeg fuldstændig kunde tiltræde. Jeg er selvfølgelig enig med ham i, at naar der arbejdes paa at skaffe ny Kirker her i Kjøbenhavn, er det for at fremme det kirkelige Liv. Men det maa maaske derved være mig tilladt at sige — hvad jeg ved med fuld Sikkerhed — at det er gaaet saadan, hvor man har bygget ny Kirker og bygget dem i Kvarterer, hvor der altsaa tidligere ingen var, at den Menighed, som har dannet sig om den ny Kirke, er i en aldeles overvejende Grad og stundom næsten udelukkende kommen til at bestaa, ikke af Folk, som tidligere gik i de gamle Kirker, men af Folk, som tidligere aldrig gik i Kirke. Dette er en Erfaring, som Præsterne have gjort, at hvor en Kirke bliver bygget, danner der sig ogsaa en Menighed. Jeg mener derfor, at det har vist sig i alle de Aar, hvor man har arbejdet for at bygge Kirker, at Bygningen af Kirkerne har bidraget mægtigt til Udviklingen af det kirkelige Liv her i Kjøbenhavn. I øvrigt er jeg fremdeles ganske enig med den ærede Taler, naar han beklager, at Kirkespørgsmaalet bliver draget saaledes frem, som det er blevet draget frem i de senere Aar, og som det bliver draget frem, f. Eks. ved Kommunalvalgene. Jeg beklager dette i allerhøjeste Grad. Men naar Lovforslaget nu bliver forelagt, saa er det jo netop, fordi man vil søge at faa en Ende paa dette, søge at faa Forholdet ordnet ved Lov, saaledes at den Agitation, som hidtil er bleven drevet, kunde komme til at høre op. Den ærede Taler mente, at jeg havde brugt stærke Ord. Naa, det var ikke min Mening, og det er heller ikke min Mening at ville bruge stærke Tvangsforholdsregler. Det ligger slet ikke for mig. Jeg mener tværtimod, at den Maade, hvorpaa Christian V.'s Lov hidtil er bleven anvendt, bliver jeg nødt til at følge, hvis det ikke bliver muligt at faa Forholdet ordnet ved Lov.

K. M. Klausen: Der er jo kommet en Bevægelse frem her i Kjøbenhavn, som synes med Vold og Magt at ville have, at der skal bygges Kirker her, og den skyldes jo en Retning, som er kommen ude fra Provinserne og nu søger at trænge herind, en kirkelig Retning, som stiller sig saa fanatisk og ufordragelig over for alle andre Mennesker, at det forekommer mig, at det er meget naturligt, naar den kjøbenhavnske Befolkning søger at værge sig saa længe som muligt imod, at denne kirkelige Retning skulde faa Indpas her i den